

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/330094362>

İlk öğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmeleri ve İletişim Becerilerini Geliştirmelerinde Türk Halk Oyunlarının Rolü (Balıkesir Örneği)

Conference Paper · November 2018

CITATION

1

READS

154

3 authors:

Erdil Durukan

Balıkesir University

27 PUBLICATIONS 50 CITATIONS

SEE PROFILE

Mehmet Göktepe

Balıkesir University

53 PUBLICATIONS 113 CITATIONS

SEE PROFILE

Taner Bozkus

Gazi University

24 PUBLICATIONS 160 CITATIONS

SEE PROFILE

MARDIN

3rd INTERNATIONAL

Eurasian Conference
on Sport Education
and Society

Juried Arts Mixed
Exhibition on National
Cultures

ULUSLARARASI
BİLİM KÜLTÜR VE
SPOR DERNEĞİ

INTERNATIONAL
SCIENCE CULTURE AND
SPORT ASSOCIATION

ÜNİVERSİTESİ

3. Uluslararası Avrasya Spor
Eğitim ve Toplum Kongresi

15-18 KASIM/NOVEMBER
MARDIN/TURKEY/2018

3. Uluslararası Jürili Milli
Kültür Karma Sanat Sergisi

PROCEEDINGS BOOK BİLDİRİ KİTABI

ISBN - 978-605-83344-8-9

www.iecses.org

www.iscs-a.org

ISCSA.UBiKS

ISCSA_UBiKS

İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmeleri ve İletişim Becerilerini Geliştirmelerinde Türk Halk Oyunlarının Rolü (Balıkesir Örneği)

Erdil DURUKAN¹, Mehmet GÖKTEPE¹, Taner BOZKUŞ²

¹Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye,
E-posta: erdurukan@hotmail.com

¹Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye,
E-posta: mgoktepe06@gmail.com

²Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye,
E-posta: tanerbozkus@yahoo.com

Öz

Bu araştırmanın amacı, Balıkesir'deki İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde Türk halk oyunlarının rolünün belirlenmesidir. Çalışmaya, Balıkesir' deki İlköğretim ve Ortaöğretim öğrenim gören aynı zamanda halk oyunu etkinliklerine düzenli katılan 250 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmamızda yöntem olarak anket tekniği uygulanmıştır. Araştırmamızda kullandığımız anketin geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiştir (Yılan, 2012). İstatistiksel değerlendirme SPSS 22.0 programı kullanılarak yapıldı. Öğrencilerin Bağımsız değişkenlerinin incelenmesinde parametrik test varsayımları sağlanmadığından, değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemede “Spearman Momentler Çarpım Korelasyon Testi” kullanıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında değerlendirildi ve $p < 0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir. Öğrencilerin sosyalleşmeleri ve iletişim becerileri ile Halk oyunlarını başkalarına öğretmeye çalışmaları, halk oyunlarını başkalarına tavsiye etmeleri ve daha önce halk oyunu ile ilgili etkinliğe katılmaları arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Ayrıca öğrencilerin halk oyunlarından aldığı zevk ile orta düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerinin gelişimi ile Türk halk oyunları oynamanın arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğunu söyleyebiliriz. İlköğretim ve Ortaöğretim seviyesindeki öğrencilerin sosyal gelişimi için halk oyunlarının olumlu etkileri olacağından Beden eğitimi derslerinde ve fiziksel etkinlikleri içerisinde bol miktarda yer verilmesinin gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Ortaöğretim, Öğrenci, Sosyalleşme, İletişim, Halk Oyunu

1. Giriş

Tarihin ilk çağlarında dille anlatımın olmadığı dönemlerde insanlar kendilerini bedensel hareketlerle ifade etmişlerdir. Bu hem içgüdüsel hem de evrensel bir olgudur. Çünkü dansın dili, tüm insanlar tarafından anlaşılabilir bir dildir. Bu dile, belirli bir amaçla yapılan ritmik, estetik, bedensel hareketlerin tümüne dans adı verilir. Zaman içerisinde gelişen ve bir takım değişikliklere uğrayan dansın en eski çeşidi de halk oyunlarıdır. Diğer ülkelerde karakter dans da denilen, ulusların halk oyunları; kendi özelliklerini yansıtan, her ülkenin kendine özgü danslarıdır (Şenel, 1992). Her sanat dalında olduğu gibi halk oyunları da insanı anlatır. Bu nedenle halk oyunlarının altında, kaynağı unutulmuş gizli, derin bir anlam yaşadığına inanılmaktadır. İnsanlar düşüncelerini, duygularını inanış ve felsefelerini oyunlarla dile getirmektedirler. Bu sebeple de halk oyunları bütün ulusların kültürlerinde önemli bir yere sahiptir diyebiliriz (Eroğlu, 1988). Türk halk oyunları Türk toplumunun yaşantısının bir parçasıdır. Halk bilimimizin en önemli unsurlarından birisi olan halk oyunlarımız, bazen düşünlerimizi, bazen harman sonu veya hasat sonu sevincimizi, bazen vatan borcu ödemeye giden gençlerimizin durumunu, kıvancını ve bazen de günlük uğraşını yansıtır (Keskin, 1988). Bir sosyal yapı içerisinde iletişim sistemi oldukça önemlidir. Çünkü iletişim, insanların belli bir yapı içerisinde anlaşmaları için gerekli olan köprü konumunda bulunmaktadır. İletişimin sağlanabilmesi için bir kaynak, ileti ve bir ya da birden fazla alıcıya iletilerin iletilmesinin yeterli olduğunu düşünmek doğru olmayacaktır. Çünkü iletişim; gönderenin istediği davranışın alıcı tarafından gösterilmesi halinde tamamlanmaktadır. Ait olunan toplumsal sistemin uyumu ve/veya uyumsuzluğu, bu iletişim sürecinin etkinliği ile doğru orantılı olarak görülmektedir (Erdoğan, 1993). Sosyal becerileri ve yeterliklerini, sosyal beceri eksiklikleri ve yetersizliklerini göz önünde bulundurduğumuz zaman anne-babalar ve öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğrenciler okullarda sosyal becerilerini geliştirecek çalışmalara yönlendirilmeliler, okul yönetimi öğretmenler ve veliler yapılacak bu çalışmaları desteklemelidirler. Halk oyunu çalışmaları; amacı ve insan unsuru itibarıyla karmaşık bir oluşumu içerir. Halk kültürü kaynağından gelen halk oyunları eğitim çalışmalarında ayrılmaz bir bütünü olmalıdır. Halk oyunu doğal ve içgüdüsel olarak insanımıza öğrenim ve gelişim süresince verilmelidir. Halk oyunları eğitimde, bireyin organik, sinir-kas, zihinsel ve duygusal gelişiminde yerini alır. Halk oyunları eğitimi sayesinde kişi kendini tanıır-tanıtır. Yeteneklerini geliştirir. Sınırlı ve güçlü yönlerini anlar. Vücudunu ve sağlığını korur. Organizmasını en iyi biçimde kullanmayı öğrenir. Gerekli bilgi, beceri, alışkanlık, kişisel ve toplumsal davranışlar kazanır. Boş zamanlarını değerlendirir, sosyal uyum becerisi kazandırır. Sosyal uyumu etkileyen bir çok etmen vardır (Tapmaz, 2012). Halk oyunlarının sosyal bütünleşme açısından önemli özelliklerinden biri, oyuna katılan kişilerin bu yolla topluluğa manevî açıdan bağlanmasıdır. Oyuna katılım yoluyla kişi topluluğun bir parçası olduğunu anlar, kendisini toplulukla bütün olarak görür ve dayanışma duyguları güçlenir. İnsanın topluluğun dışına düşmesi ölüm anlamına gelir (Öztürkmen, 1998). Kısaca denilebilir ki, Türk toplumu için halk oyunları, kendi yaşam tarzını, gelenek, görenek, adet ve karakteristik özelliklerini bir bütün olarak görebildiği ve bunu yeni nesillere ve diğer toplumlara aktarabildiği ve tanıtabildiği en önemli araçlardan biridir (Karabulut, 1991). Yukarıdaki bilgiler ışığında, bu araştırmada; Balıkesir'deki İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde Türk halk oyunlarının rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. Materyal ve Metod

Çalışmaya, Balıkesir’ deki İlköğretim ve Ortaöğretim öğrenim gören aynı zamanda halk oyunu etkinliklerine düzenli katılan 250 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmamızda yöntem olarak anket tekniği uygulanmıştır.

Veri Toplama Yöntemi:

Araştırmamızda kullandığımız anketin geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiş olup (Yılan, 2012) tarafından yüksek lisans tezinde uygulanmıştır.

Araştırmanın Varsayımları:

1. Halk oyunları oynayan öğrenciler çevreleriyle daha kolay arkadaşlık kurabilmekte, çeşitli olumlu iletişim becerileri geliştirebilmektedirler.
2. Halk oyunları oynayan çocuklar; grup çalışmalarında daha başarılı ve uyumlu olabilmektedirler.
3. Halk oyunları oynayan çocukların özgüvenleri artmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları:

Çocukların sosyalleşmesinde ve iletişim becerilerini geliştirmede halk oyunlarının rolünü tespit etmeyi amaçlayan bu araştırmanın bulguları, Balıkesir İli, İlköğretim-ortaöğretim Okullarında halk oyunu oynayan öğrenciler ile sınırlıdır.

Verilerin Analizi:

İstatistiksel değerlendirme SPSS 22.0 programı kullanılarak yapıldı. Öğrencilerin tanımlı istatistiği frekans yüzde olarak verildi, Bağımsız değişkenlerinin incelenmesinde parametrik test varsayımları sağlanmadığından, değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemede “Spearman Momentler Çarpım Korelasyon Testi” kullanıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında değerlendirildi ve $p < 0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

3. Bulgular

Tablo 1. Sosyo-Demografik Özellikler

		10	11	12	13	14	8	9
Yaşlarına Göre Dağılım	F	30	11	81	81	3	1	43
	%	12	4,4	32,4	32,4	1,2	0,4	17,2
Okullar İsimlerine Göre Dağılım		Hatice Fahriye Eğinlioğlu İlköğretim Ortaöğretim Okulu			Fevzi Çakmak İlköğretim Ortaöğretim Okulu			
	F	170			78			
	%	68,0			31,2			
Sınıflarına Göre Dağılım		3.	4.	5.	6.	7.		
	F	38	40	81	89	1		
	%	15,2	16,0	32,4	35,6	0,4		

Cinsiyetine Göre Dağılım		Kız	Erkek					
	F	129	120					
%	51,6	48,0						
Daha Önce Halk Oyunlarına Katılma Durumları ile İlgili Dağılım		Evet	Hayır					
	F	187	60					
%	74,8	24,0						
İlerideki Mesleklerini Halk Oyunlarına Yönelik Seçme Durumlarına Göre Dağılım		Evet	Hayır					
	F	50	110					
%	20,0	44,0						
Halk Oyunlarından Zevk Alma Durumlarına Göre Dağılımları		Evet	Hayır					
	F	180	68					
%	72,0	27,2						
Halk oyunlarını başkalarına öğretmeye çalışıyor musunuz?		Evet	Hayır					
	F	118	130					
%	47,2	52,0						
Halk oyunlarını başkalarına tavsiye eder misiniz?		Evet	Hayır					
	F	206	42					
%	82,4	16,8						

Tablo 1’de Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Buna göre; Yaş kategorileri açısından katılımcıların %33’ü 13 yaşında; %33’ü 12 yaşında; %17’si 9 yaşında; %12’si 10 yaşında; %4’ü 11 yaşında; %1’i 14 yaşında dağılım göstermektedir. Ankete toplam 249 kişi katılım gösterdiği ve bu katılımcıların cinsiyete göre dağılımlarının %52 oranında "kadın"; %48 oranında "erkek" katılımcılardan oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların daha önce halk oyunlarına katılma durumlarına baktığımızda %74’ü (187 kişi) "evet"; %24(60 kişi) "hayır" cevabını verirken katılımcılardan 2 kişi ise cevap vermemiştir. Bu durumda katılımcıların çoğunun halk oyunlarına daha önce katıldıkları gözlemlenmektedir. Katılımcıların "ilerideki mesleklerini halk oyunlarına yönelik seçme" durumlarına baktığımızda, % 44’ü(110 kişi) "hayır"; %34’ü (87 kişi) "kararsızım"; %20’si (50 kişi) "evet" cevabını vermiş olduğunu görülmektedir. Çoğunluğun bu yönde tercih yapmayacağı görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin İletişimi Başlatma ve Sürdürme Becerilerine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin iletişimi başlatma ve sürdürme becerilerine ilişkin tutumlarınız da değişimler oldu mu?		Kesinlik e katılım	Katılıo rum	Kararsız im	Katılmı orum	Kesinlik e katılım
Karşımdaki insanları daha dikkatli dinliyorum.	F	165	68	8	5	3
	%	66,0	27,2	3,2	2,0	1,2
Diğer insanlarla kolayca tanışıp ilişki kurabiliyorum.	F	148	59	28	7	7
	%	59,2	23,6	11,2	2,8	2,8
Diğer çocuklarla veya insanlarla daha rahat konuşabiliyorum.	F	134	72	30	10	3
	%	53,6	28,8	12,0	4,0	1,2
Aileme, öğretmenime veya bir başkasına soru sorabiliyorum.	F	177	56	8	3	3
	%	70,8	22,4	3,2	1,2	1,2
Bana karşı yapılan olumlu davranış sonucu teşekkür edebiliyorum.	F	198	40	5	2	2
	%	79,2	16,0	2,0	0,8	0,8
Yanımda olan bir arkadaşımı başka bir arkadaşıma veya aileme tanıtabilirim.	F	176	54	12	2	3
	%	70,4	21,6	4,8	0,8	1,2
Halk oyunlarına başladıktan sonra arkadaşlarıma ilifat edebiliyorum.	F	129	60	23	15	21
	%	51,6	24,0	9,2	6,0	8,4
Yardıma ihtiyacım olduğunda kesinlikle yardım istenem.	F	26	20	35	55	110
	%	10,4	8,0	14,0	22,0	44,0
Farklı bir arkadaş grubuna rahatlıkla girip iletişim de bulunabilirim.	F	107	68	48	14	10
	%	42,8	27,2	19,2	5,6	4,0
Halk oyunlarındaki arkadaşlarımla daha iyi anlaşıyorum.	F	130	52	31	18	16
	%	52,0	20,8	12,4	7,2	6,4
Öğrendiğim bir halk oyununu rahatlıkla öğretebiliyorum.	F	137	50	26	16	17
	%	54,8	20,0	10,4	6,4	6,8
Öğretmen tarafından verilen ödevi öğretmenimin istediği gibi yaparım.	F	170	52	15	4	7
	%	68,0	20,8	6,0	1,6	2,8
Yanlış bir davranışta bulunduğumda özür dileyem.	F	20	20	7	42	160
	%	8,0	8,0	2,8	16,8	64,0
Herhangi bir konu hakkında insanları ikna edebilirim.	F	65	80	95	5	4
	%	26,0	32,0	38,0	2,0	1,6

Tablo 2’de iletişimi başlatma ve sürdürme becerilerine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Buna göre; halk oyunlarına başladıktan sonra arkadaşlarına iltifat etme oranlarının arttığı görülmektedir. Katılımcıların %51,6’sı kesinlikle katılıyorum;%24’ü katılıyorum;%9,2’si kararsızım;%6’sı katılmıyorum;%8,4’ü ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını vermiştir. Katılımcıların "farklı bir arkadaş grubuna rahatlıkla girip iletişimde bulunabilme" durumlarına bakıldığında %42,8’inin kesinlikle katılıyorum;%27,2’sinin katılıyorum;%19,2’sinin kararsızım;%5,6’sının katılmıyorum;%4’ünün ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Buna göre halk oyunları ile birlikte katılımcıların iletişiminin arttığı söylenebilir. Halk oyunlarındaki arkadaşlarıyla daha iyi anlaşma durumlarına bakıldığında ise %52’sinin kesinlikle katılıyorum;%20,8’inin katılıyorum;%12,4’ünün ise kararsızım;%7,2’sinin katılmıyorum;%6,4’ünün ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Buna göre katılımcıların halk oyunlarındaki arkadaşlarıyla daha iyi anlaştığı gözlemlenmektedir. Öğrendikleri halk oyunlarını rahatlıkla öğretebilme durumlarına bakıldığında tabloya göre %54,8’i kesinlikle katılıyorum;%20’si katılıyorum; %10,4’ü kararsızım; %6,4’ü katılmıyorum;%6,8’i ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını vermiştir. Sonuç olarak katılımcıların çoğunluğunun "kesinlikle katılıyorum "yanıtını verdiğini görmekteyiz. Buna göre katılımcılar başkalarına halk oyununu rahatlıkla öğrettikleri gözlemlenmektedir.

Tablo 3. Grupla Bir İş Yürütme Becerilerine İlişkin Tutumlarımız Nasıl?

Grupla bir işi yürütme becerilerine ilişkin tutumlarınız nasıl?		Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
Halk oyunlarına başladıktan sonra grup çalışmalarında iş bölümüne uyabiliyorum.	F	153	53	14	10	20
	%	61,2	21,2	5,6	4,0	7,6
Grupta bana verilen sorumluluğu yerine getirebiliyorum.	F	176	50	11	4	8
	%	70,4	20,0	4,4	1,6	3,2
Halk oyunlarım sadece spor amaçlı yapıyorum.	F	36	25	34	69	83
	%	14,4	10,0	13,6	27,6	33,2
Halk oyunları ile okul stresini üzerimden atıyorum.	F	148	42	22	18	18
	%	59,2	16,8	8,8	7,2	7,2
Halk oyunları ile arkadaş çevremde pek bir değişiklik olmadı.	F	41	26	40	43	97
	%	16,4	10,4	16,0	17,2	38,8
Başkalarının görüşlerini anlayabiliyorum.	F	151	68	10	11	9

	%	60,4	27,2	4,0	4,4	3,6
Grupta sadece üstüne düşen görevleri yapıyorum.	F	61	49	41	33	65
	%	24,4	19,6	16,4	13,2	26,0

Tablo 3’de öğrencilerin grupla bir işi yürütme becerilerine ilişkin tutumlarına ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Buna göre; Katılımcıların grup çalışmalarındaki işbölümüne uyabilme durumlarına baktığımızda %61,2’sinin kesinlikle katılıyorum;%21,2’sinin katılıyorum;%5,6’sının kararsızım;%4’ünün katılmıyorum;%7,6’sının kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiğini ve katılımcıların halk oyunları ile birlikte grup çalışmalarındaki işbölümüne katılma oranlarının yükseldiğini görmekteyiz. Halk oyunlarını sadece spor amaçlı yapma durumlarına göre dağılımı %14,4’ü kesinlikle katılıyorum;%10’u katılıyorum;%13,6’sı kararsızım;%27,6’ı katılmıyorum;%33,2’si kesinlikle katılmıyorum yanıtını vermiştir. Buna göre katılımcıların çoğu halk oyunlarının yalnızca spor amaçlı yapmadığı gözlemlenmektedir. Halk oyunları ile okul stresini azaltma durumlarına göre dağılımı %59,2’si kesinlikle katılıyorum;%16,8’i katılıyorum;%8,8’i kararsızım;%7,2’si katılmıyorum;%7,2’si kesinlikle katılmıyorum yanıtını vermiştir. Katılımcıların çoğu halk oyunları ile okul stresini üzerlerinden attıklarını belirtmişlerdir. Halk oyunları ile birlikte arkadaş çevresinde değişiklik olamamasına yönelik dağılıma bakıldığında %16,4’ünün kesinlikle katılıyorum;%10,4’ünün katılıyorum;%16’sının kararsızım;%17,2’sinin katılıyorum;%38,8’inin kesinlikle katılmıyorum şeklinde olduğu görülmektedir. grupta yalnızca üstüne düşen görevleri yapma durumlarına bakıldığında %24,4’ünün kesinlikle katılıyorum;%19,6’sının katılıyorum;%16,4’ünün kararsızım;%13,2’sinin katılmıyorum;%26’sının kesinlikle katılmıyorum yönünde olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Sosyalleşmeleri ve İletişim Becerileri İle Halk Oyunları Oynama Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon Analizi Sonuçları

Spearman Sıra Farkları Korelasyon Testi	Daha önce halk oyunları ile ilgili bir etkinliğe katıldınız mı?		İlerideki mesleğinizin halk oyunları ile ilgili olmasını ister misiniz?		Halk oyunları çalışmalarınızdan zevk alıyormusunuz?		Halk oyunlarını başkalarına öğretmeye çalışıyormusunuz?		Halk oyunlarını başkalarına tavsiye eder misiniz?	
Karşımdaki insanları daha dikkatli dinliyorum.	,220(**)	0,000	-0,003	0,957	0,055	0,390	,180(**)	0,004	,241(**)	0,000
Diğer insanlarla kolayca tanışıp ilişki kurabiliyorum.	,283(**)	0,000	0,046	0,473	,146(*)	0,022	,137(*)	0,031	,215(**)	0,001
Diğer çocuklarla veya insanlarla daha rahat konuşabiliyorum.	,206(**)	0,001	0,000	0,995	0,046	0,469	,146(*)	0,022	,233(**)	0,000
Aileme, öğretmenime veya bir başkasına soru sorabiliyorum.	,183(**)	0,004	-0,011	0,865	0,112	0,079	,129(*)	0,043	,146(*)	0,022
Bana karşı yapılan olumlu davranış sonucu teşekkür edebiliyorum.	,131(*)	0,041	-0,019	0,768	0,031	0,627	0,096	0,135	,153(*)	0,016

**3. Uluslararası Avrasya Spor Eğitim ve Toplum Kongresi Tam Metin Kitabı
(15-18 Kasım 2018, Mardin-TÜRKİYE)**

Yanımda olan bir arkadaşımı başka bir arkadaşıma veya aileme tanıtabilirim.	,140(*)	0,029	-0,032	0,618	0,003	0,960	,143(*)	0,025	,177(**)	0,005
Halk oyunlarına başladıktan sonra arkadaşlarıma iltifat edebiliyorum.	,261(**)	0,000	0,075	0,241	,269(**)	0,000	,272(**)	0,000	,351(**)	0,000
Yardıma ihtiyacım olduğunda kesinlikle yardım istemem.	- ,183(**)	0,004	0,052	0,418	-0,123	0,054	-0,037	0,562	- ,201(**)	0,002
Farklı bir arkadaş grubuna rahatlıkla girip iletişimde bulunabilirim.	0,088	0,169	0,010	0,879	-0,055	0,388	0,125	0,050	0,085	0,184
Halk oyunlarındaki arkadaşlarımla daha iyi anlaşabiliyorum.	,422(**)	0,000	0,011	0,864	,308(**)	0,000	,289(**)	0,000	,452(**)	0,000
Öğrendiğim bir halk oyununu rahatlıkla öğretebiliyorum.	,331(**)	0,000	0,057	0,377	,203(**)	0,001	,279(**)	0,000	,375(**)	0,000
Öğretmen tarafından verilen ödevi öğretmenimin istediği gibi yaparım.	,182(**)	0,004	-0,080	0,212	0,076	0,231	0,102	0,109	,204(**)	0,001
Yanlış bir davranışta bulunduğumda özür dilemem.	-0,096	0,134	0,069	0,281	-0,002	0,971	0,047	0,461	-0,057	0,371
Herhangi bir konu hakkında insanları ikna edebilirim.	0,039	0,538	0,042	0,511	0,050	0,435	0,121	0,057	0,028	0,662
Halk oyunlarına başladıktan sonra grup çalışmalarında iş bölümüne uyabiliyorum.	,380(**)	0,000	0,063	0,327	,236(**)	0,000	,243(**)	0,000	,412(**)	0,000
Grubta bana verilen sorumluluğu yerine getirebiliyorum.	,317(**)	0,000	0,102	0,109	,234(**)	0,000	,244(**)	0,000	,341(**)	0,000
Halk oyunlarını sadece spor amaçlı yapıyorum.	-0,057	0,378	0,004	0,946	0,002	0,976	-0,085	0,183	-0,111	0,084
Halk oyunlarıyla okul stresini üzerinden atıyorum	,306(**)	0,000	-0,033	0,602	,354(**)	0,000	,330(**)	0,000	,414(**)	0,000
Halk oyunlarıyla arkadaş çevremde pek bir değişiklik olmadı.	- ,226(**)	0,000	0,072	0,263	-0,108	0,091	- ,167(**)	0,009	- ,186(**)	0,003
Başkalarının görüşlerini anlayabiliyorum.	,143(*)	0,024	0,114	0,074	0,012	0,850	,174(**)	0,006	,201(**)	0,001
Grubta sadece üstüme düşen görevleri yapıyorum.	-,146(*)	0,022	0,005	0,938	-0,028	0,656	-0,094	0,141	-0,108	0,089

*($p < 0.05$), ** ($p < 0.05$)

Tablo 3’de Yapılan spearman korelasyon istatistik yöntemi sonucu çalışmaya katılan Öğrencilerin sosyalleşmeleri ve iletişim becerileri ile Halk oyunlarını başkalarına öğretmeye çalışmaları, halk oyunlarını başkalarına tavsiye etmeleri ve daha önce halk oyunu ile ilgili etkinliğe katılmaları arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Ayrıca öğrencilerin halk oyunlarından aldığı zevk ile orta düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

4. Tartışma

Sosyal bütünleşme, toplumu oluşturan bireylerin ve sosyal grupların dünya görüşleri itibarıyla milli kültürden en alt düzeyde ayrılmaları, sosyal mesafenin toplumun işleyen bir bütün olmasına engel olmayacak şekilde sosyal gruplar arasında yer alması veya sosyal gruba ait mensubiyet bilincindeki yoğunluğun, toplumdaki bütünleşmeyi bozmayacak seviyede olması gibi çeşitli şekillerde ifade edilebilir (Erkal, 1998). Bir milleti diğer milletlerden ayıran kültürel özelliklerin esası halk kültürüdür, başka bir deyişle folklordur. Milli kültür denilen kültür değerleri de folklordan kaynaklanmaktadır. Türk folklorunun en önemli dallarından biri olan halk oyunları, halkımızın ortak duygularını taşıması itibarı ile millet olma özelliğini oluşturan unsurlar arasında yer almaktadır. Halk oyunları; ait olduğu toplumun kültür değerlerini yansıtan; bir olayı, bir sevinci, bir üzüntüyü ifade eden; kökeni din ve büyü ile ilgili olan; müzikli olarak, tek kişi veya gruplar halinde icra edilen; ölçülü, düzenli hareketler bütünüdür (Eroğlu, 1999). Bu yönüyle oyunlarımız, toplum hayatının her çeşit faaliyetinde yer alan sanat türleri içerisinde, oluşum ve ifade zenginliği bakımından en renkli ve en etkili kaynaşma aracıdır. Bu özelliklerinden dolayı Türk halk oyunları; insanlarımızın duygularında ortak bir anlam, düşüncelerinde milli şuur meydana getirmesi, toplum dayanışmasını ve kaynaşmasını sağlaması özellikleri ile, önemli bir yaygın eğitim aracı olarak değerlendirilmelidir (Öngel ve Hacıbekiroğlu, 1996; Doğan ve Yetim, 2011). Balıkesir'deki İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerini geliştirmelerinde Türk halk oyunlarının rolünün belirlenmesi amacıyla yapmış olduğumuz çalışmamızda öğrencilerin sosyalleşmeleri ve iletişim becerileri ile halk oyunlarını başkalarına öğretmeye çalışmaları, halk oyunlarını başkalarına tavsiye etmeleri ve daha önce halk oyunu ile ilgili etkinliğe katılmaları arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Ayrıca öğrencilerin halk oyunlarından aldığı zevk ile orta düzeyde bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Şenduran (2008)'in 183 öğrenci üzerinde yaptığı araştırmasının bulgularına göre, düzenli spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan akranlarına göre daha fazla kendileri ve çevresiyle uyum içerisinde oldukları, kendileri ile barışık oldukları ve çevresi tarafından sevildiklerini belirtmektedir. Gözaydın ve arkadaşları (2007)'de yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin ders dışında uygulamış oldukları aktivitelerin onların sosyal gelişimine olumlu katkı sağladığı sonucu elde edilmiştir. Özdemir (2007)'de üniversite öğrencilerinde görülen depresyonun giderilmesinde dansın etkisi konulu araştırmasında dans faaliyetlerinin depresyon düzeylerini etkileyerek olumlu yönde düşürdüğü sonucunu elde etmiştir. Halk oyunlarının aynı zamanda fiziksel bir aktivite olduğu düşünüldüğünde yukarıdaki araştırmaların sonuçları ile bu çalışmanın sonuçları arasında benzerlikler olduğu ve çalışmayla paralellik gösterdiği sonucuna varılabilir. Aydın ve arkadaşları (2010)'da yetiştirme yurdunda barınan çocuklara yaptırılan rekreatif faaliyetlerden halk oyunları, dans etkinliklerinin okul akademik ve sosyal uyum becerilerine etkilerinin incelenmesi konulu bir araştırma yapmışlardır. Araştırmaları sonucunda, çocuk yuvasında barınan çocuklara yaptırılan halk oyunları etkinliklerinde, okul akademik başarıları ve sosyal uyum becerilerinden okuldaki sosyal etkinlik programlarına katılımlarında anlamlı farklılık yarattığı sonucunu elde etmişlerdir. Uslu (2013) yaptığı çalışmada öğrencilerin, sosyalleşme konusunda halk oyunlarını önemli bir araç olarak gördüklerini, boş zamanlarını iyi değerlendirmek ve yeni arkadaşlar edinmek, değişik yerleri ve kültürleri tanıyarak, kültürlenmeyi sağlamak ve arttırmak amacıyla halk oyunlarına yöneldiklerini belirtmiştir.

Aydın (2015), tarafından yapılan bir araştırmada halk oyunlarının 7-11 yaş grubu çocuklarda depresyon düzeylerine etkisinin incelenmesi amacı ile yapılan çalışmada, halk oyunlarının çocuklarda depresyon düzeylerine olumlu etkisinin olduğu görülmüştür. Bu çalışmaların sonuçları araştırmamızın sonucunu desteklemektedir.

5. Sonuç

Sonuç olarak; İlköğretim ve Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmeleri ve iletişim becerilerinin gelişimi ile Türk halk oyunları oynamanın arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin olduğunu söyleyebiliriz. Bu sonuçlar doğrultusunda İlköğretim ve Ortaöğretim seviyesindeki öğrencilerin sosyal gelişimi için halk oyunlarının olumlu etkileri olacağından Beden eğitimi derslerinde ve fiziksel etkinlikler içerisinde yeterince yer verilmesinin gerektiği önerilebilir.

KAYNAKÇA

Aydın M, Korkmaz İ, Bingül Meriç B, Bayazıt B, (2010). Yetiştirme yurdunda barınan çocuklara yaptırılan rekreatif faaliyetlerden halk oyunları, dans etkinliklerinin okul akademik ve sosyal uyum becerilerine etkilerinin incelenmesi. 3. Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi 19-20 Mayıs Çanakkale.

AYDIN, A (2015) 7-11 Yaş Grubu Çocuklarda Halk Oyunları Eğitiminin Depresyon Düzeylerine Etkisi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Doğan, P. K., & Yetim, A. A. (2011). Halk Oyunlarının Sosyal Bütünleşmeye Etkisi. Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 16(3), 27-48.

Erkal ME. (1998). Sosyoloji (Toplumbilimi). İstanbul: Der Yayınları.

Eroğlu T. (1988). Türk Halk Oyunlarında Sahne Düzeni Uygulamasının Gerekliği ve Ortaya Çıkan Problemler. Türk Halk Oyunlarının Sahnelenmesinde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı, M_FAD yayınları, 102, 124, Ankara.

Eroğlu T. (1999). Halk Oyunları El Kitabı. İstanbul: Mars Basımevi.

Gardner Erdoğan K. (1993). İnançlara Dayalı Kültürler ve Alevi Ocakları. İstanbul: İletişim Yayınları; 1993.

Karabulut M. (1991). Türk Halk Oyunlarının Öğretiminde Müzik ve Organoloji İle İlgili Problemler. Türk Halk Oyunlarının Sahnelenmesinde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri; Ankara: Kültür Bakanlığı, HAKAD Yayınları; 1991; 119-125.

Keskin E. (1988). Sahnelenme Üzerine, Türk Halk Oyunlarının Sahnelenmesinde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri. Kültür Bakanlığı, M_FAD yayınları: 102 , 161, Ankara.

Öngel HB, Hacıbekiroğlu E. (1996). Türk Halk Oyunları Yöre Oyunları Öğreticisi Yetiştirme Kursu, Halk Oyunları Öğretim Yöntemleri Ders Notları. Ankara: M.E.B. Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Kurslar Şubesi.

Özdemir B, (2007). Üniversite öğrencilerinde görülen depresyonun giderilmesinde dansın etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Konya.

Öztürkmen A. (1998). Türkiye’de Folklor ve Milliyetçilik. 1. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Şenduran F, (2008). Sporcu olan ve sporcu olmayan ortaöğretim öğrencilerinin uyum becerileri, 10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Sözel Bildiriler Kitabı, Bolu, 189-191.

Şenel S. (1992). Tiyatro, Dans ve Halk Oyunlarının Sanatsal Etkileşimi, Ankara, V.Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri, Kültür Bakanlığı Halk Halk Kültürünü Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları , 166 III. Cilt, Repramat Matbaası, 283.

Tapmaz, Ç. (2012). Halk Oyunları Çalışmalarının İlköğretim Beşinci Sınıf (10-11 Yaş Gurubu) Öğrencilerinin Sosyal Uyum Düzeylerine Etkisi, Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Uslu, M, (2013) Halk Oyunları Çalışmalarının Üniversite Öğrencilerinin Psiko-Sosyal Gelişimlerine Etkisi. Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, (39), 1-15.

Yılan, Y (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Sosyalleşmeleri Ve İletişim Becerilerini Geliştirmelerinde Türk Halk Oyunlarının Rolü, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Anabilim Dalı Halkla İlişkiler Ve Tanıtım Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.